

Nr 77.

Av herr **Hellberg** m. fl., om anslag för beredande av höjda stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid folkhögskolor.

De stegrade levnadskostnaderna och penningens minskade köpkraft ha sänkt värdet av alla med fast belopp utgående löner, pensioner, understöd och stipendier. Så är även förhållandet med elevstipendierna vid folkhögskolan. De år 1912 fastställda stipendierna kunna icke åt obemedlade och mindre bemedlade lämna det då avsedda stödet för deltagande i folkhögskolans kurser. Vill man därför att den ekonomiskt svagt ställda ungdomen fortfarande skall komma i åtnjutande av den undervisning, som folkhögskolan lämnar, blir det nödvändigt att höja stipendiernas belopp.

Enligt § 4 av »Kungörelsen av den 16 juli 1915 angående stipendier åt elever vid folkhögskolor» utgå dessa till varje folkhögskola med ett belopp, som »beräknas» för varje obemedlad elev vid kurs, som pågår minst 20 veckor, till 125 kronor och för mindre bemedlad till 75 kronor. Motsvarande belopp äro vid kurs, som pågår i minst 12 veckor, respektive 75 kronor och 45 kronor.

I statsverkspropositionen föreslås, att stipendierna hädanefter skola utgå för månad med »högst» 25 kronor, till obemedlade och 15 kronor till mindre bemedlad elev. Då vinterkurserna i regel räcka 5 månader och sommarkurserna 3 månader avses att lämna ett högre stipendium i de fall, då kurserna, som är förhållandet vid en del folkhögskolor, räcka en längre tid, men att för övrigt bibehålla dem vid sitt nuvarande belopp. Men med denna förändrade formulering omöjliggöres en mera individuell bedömning av elevernas olika behov, vilken varit möjlig då ett visst belopp tilldelats varje skola, men beloppet »beräknats» efter en viss tilldelning till de olika kategorierna obemedlade och mindre bemedlade elever.

Vi föreslå därför, att tilldelningen till varje folkhögskola fortfarande sker på sätt som angives i § 4 av ovannämnda kungörelse av den 6 juli 1915, men att den förändring vidtages, att beloppet av det anslag, som lämnas varje skola, »beräknas» icke för kurs utan för månad.

Därjämte vilja vi föreslå att stipendiernas belopp höjes, de obemedlades stipendier från 25 till 40 kronor pr månad och de mindre bemedlades från 15 till 25 kronor pr månad.

På grund av den rådande osäkerheten i pänningens blivande värde synes lämpligt att ej nu fixera stipendierna till föreslagna belopp och höja det ordinarie anslaget, utan föreslå vi, att ökningen av stipendierna utgår som ett extra tillägg under läsåret 1918—1919.

Vi föreslå därför,

att riksdagen för beredande av höjda stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid folkhögskolor under läsåret 1918—1919 måtte anvisa på extra stat för år 1919 ett förslagsanslag av 85,000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1918.

Mauritz Hellberg.

Jöns Pålsson.

J. Sandler.

Joh. Permansson.
